

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002993

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Будегай Вікторія Андріївна

2. Viktoriia A. Budehai

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 25-08-2025

Спеціальність за освітою: Освітні, педагогічні науки

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 147

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.15.23, 14.35, 14.43.43

Тема дисертації:

1. Формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота»
2. Formation of Inclusive Culture among Higher Education Students Majoring in Social Work

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню проблем формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Соціальна робота». Мета дослідження полягає в розробленні, теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці ефективності педагогічної системи формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота». З'ясовано ступінь розробленості проблеми, сутність ключових понять та теоретичні основи дослідження. Формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» є цілеспрямованим процесом поступового збагачення професійної компетентності інклюзивними цінностями, моделями гуманістично зорієнтованої поведінки та прикладами ефективної міжособистісної взаємодії, що є ключовими для реалізації професійних функцій у контексті інклюзивного суспільства. Особливість цього процесу визначається взаємозв'язком в системі «Особистість майбутнього фахівця» п «Інклюзивне освітнє середовище ЗВО» п «Стандарт вищої освіти

спеціальності 231 Соціальна робота». Обґрунтовано специфіку інклюзивної культури майбутніх соціальних працівників, визначено критерії, показники і охарактеризовано рівні її сформованості у здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота». Специфіка інклюзивної культури соціального працівника полягає в його здатності бути провідником інклюзивних цінностей, виступаючи посередником між особистістю та соціальними інститутами. Це виявляється не лише в інтеграції таких цінностей у професійну діяльність, а й у їх практичному втіленні в повсякденному житті, просуванні ідей гуманізму та соціальної справедливості. У структурі інклюзивної культури здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» виокремлено мотиваційний, когнітивний і практичний компоненти, за якими визначено відповідні критерії та показники сформованості. Визначено три рівні сформованості інклюзивної культури здобувачів вищої освіти: високий, середній та низький. Здійснено моніторинг стану сформованості інклюзивної культури майбутніх соціальних працівників. Його результати показали переважно низький і середній рівні сформованості інклюзивної культури здобувачів вищої освіти експериментальної і контрольної груп за трьома критеріями (мотиваційно-ціннісним, інформаційно-пізнавальним та операційно-діяльним). Водночас суттєвих відмінностей між групами до початку експерименту не зафіксовано. Розроблено й апробовано модель педагогічної системи формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» та експериментально перевірено ефективність її впровадження. Розроблена модель педагогічної системи формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти включає: методологічно-цільовий блок, змістово-процесуальний блок, результативно-оцінювальний блок. Результати експериментальної перевірки та обробка даних методами математичної статистики засвідчили ефективність впровадження розробленої моделі педагогічної системи формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти спеціальності «Соціальна робота».

2. The dissertation studies the problem of forming an inclusive culture among higher education students majoring in Social Work. The study aims to develop, theoretically substantiate, and experimentally verify the effectiveness of the pedagogical system in forming an inclusive culture among higher education students majoring in 'Social Work'. The degree of development of the problem, the essence of key concepts and the theoretical foundations of the study have been clarified. An inclusive culture of higher education students majoring in 'Social Work' as an integrated personal and professional characteristic that reflects a deep awareness of the values and principles of inclusion, the formation of professional competencies necessary for working in an inclusive environment, and the ability to communicate empathetically and effectively. It encompasses a system of professional knowledge, skills, abilities, moral and ethical beliefs, and personal qualities that ensure the readiness of future social workers to integrate inclusive approaches into their professional practice, promote their establishment in the social space, and shape public awareness focused on the values of accessibility and social justice. The formation of an inclusive culture among higher education students majoring in social work is a purposeful process of gradually enriching professional competence with inclusive values, models of humanistic behaviour and examples of effective interpersonal interaction, which are key to implementing professional functions in an inclusive society. The peculiarity of this process is determined by the interconnection in the system 'Personality of the future specialist' □ 'Inclusive educational environment of higher education institutions' □ 'Higher Education Standard for the Specialty 231 «Social Work»'. The specifics of the inclusive culture of future social workers are substantiated, criteria and indicators are defined, and the levels of its formation among higher education students majoring in 'Social Work' are characterised. The specificity of the inclusive culture of a social worker lies in their ability to be a conduit for inclusive values, acting as an intermediary between the individual and social institutions. This is manifested in integrating such values into professional activity and their practical implementation in everyday life, promoting the ideas of humanism and social justice. The structure of the inclusive culture of higher education students majoring in Social Work distinguishes between motivational, cognitive and practical components, for which the corresponding criteria and indicators of development are defined. Three levels of inclusive culture development among higher education students have been identified: high, medium and low. The state of development of inclusive culture among future social workers was monitored. The results showed predominantly low and medium levels of development of inclusive culture among higher education students in the experimental and control

groups according to three criteria (motivational-value, informational-cognitive, and operational-activity). At the same time, no significant differences between the groups were recorded before the experiment. A model of the pedagogical system for forming an inclusive culture among higher education students majoring in social work was developed and tested, and its implementation was experimentally verified. The developed model of the pedagogical system for the formation of an inclusive culture among higher education students includes a methodological and target block, content and process block, results and evaluation block. The results of experimental testing and data processing using mathematical statistics methods confirmed the effectiveness of implementing the developed model of the pedagogical system for forming an inclusive culture among higher education students majoring in social work.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Budehai V., Kharchenko S., Artemenko Y., Senkevych H., Oblasova O. Cultivating media literacy culture as a measure of societal awareness during crisis. Multidisciplinary Science Journal. 2024. Vol. 6. Article 2024ss0719.
- 2. Будегай В. А. Нормативно-правова основа формування інклюзивної культури в студентській молоді. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2021. Т. 9. № 4. С. 15–20.
- 3. Будегай В. А. Особливості формування інклюзивної культури студентів закладів вищої освіти. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2022. Т. 10. № 1. С. 24–30.
- 4. Будегай В. А. Сутність поняття «інклюзія». Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2022. Т. 10. № 3. С. 34–39.
- 5. Будегай В. А. Особливості реабілітації осіб засобами арт-терапії. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2022. Т. 10. № 4. С. 20–25.
- 6. Будегай В. А. Стратегічні імперативи інклюзії в професійній діяльності фахівців соціальної сфери. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2023. Т. 11. № 4. С. 22–29.
- 7. Будегай В. А. Порівняння моделей формування інклюзивної культури в підготовці фахівців соціальної сфери. Порівняльна професійна педагогіка. 2024. Т. 14. № 2. С. 210–221.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: розроблення моделі педагогічної системи формування інклюзивної культури здобувачів вищої освіти спеціальності «соціальна робота»

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U003561; 0118U003804

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демченко Ірина Іванівна

2. Iryna I. Demchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.03, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4302-7564

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучай Тетяна Петрівна

2. Tetiana P. Kuchai

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3518-2767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Код за ЄДРПОУ: 22112656

Місцезнаходження: площа Кошута, буд. 6, Берегове, Берегівський р-н., 90202, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойчук Юрій Дмитрович

2. Yurii D. Boichuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8583-5856

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадченко Інна Іванівна

2. Inna I. Osadchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0682-5145

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григоренко Тетяна Вікторівна

2. Tetiana V. Hryhorenko

Кваліфікація: д.філософ, доц., 016

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2002-6668

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Супрун Дар'я Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Супрун Дар'я Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна